

Finanční gramotnost jako součást celoživotního vzdělávání

Ing. Bc. Ivan Noveský
generální ředitel, Cofet, a.s.

- nové základní dovednosti, jinak nazývané též gramotnosti:
- počítačová gramotnost
- mediální gramotnost
- **finanční gramotnost**
- tyto gramotnosti se dnes řadí mezi základní dovednosti nutné k uplatnění občana v životě i na trhu práce

- bez některých gramotností – např. bez počítačové gramotnosti, je možnost uplatnění občana – jeho konkurenceschopnost menší, ale není vyloučen
- tyto negramotnosti nemusí znamenat sociální vyloučení občana, ztrátu zaměstnání, rozpad rodiny, exekuci anebo až krajní variantu sociální vyloučení

- finanční negramotnost však těmito fatálními negativními dopady hrozí
- může se jednat o ztrátu zaměstnání, exekuci, rozpad vztahů a nakonec i sociální vyloučení
- paradox - nemusí rozhodovat věk ani vzdělání občanů, ovšem pokud finanční gramotnost chybí, dopady bývají fatální
- důsledky předlužení jsou velmi dlouhodobé a mohou pronásledovat občany až do důchodového věku, protože i důchod je trvalý příjem od státu, velmi zajímavý z hlediska exekucí

- předluženost je však i zásadně demotivující faktor pro předlužené občany z hlediska zájmu o zaměstnání
- občané, kteří jsou předlužení, jsou prakticky nezaměstnatelní, tj. občan se nemůže zaměstnat z důvodů ekonomických a zaměstnavatel ho nechce jako problémově rizikového zaměstnance, navíc často s vícenáklady v souvislosti s exekucemi, apod.

- Něco je špatně:
- více jak 2/3 občanů ČR považuje život na dluh za zcela normální
- více jak 80% občanů ČR uvádí, že jim školní docházka nedala žádné znalosti z oblasti finanční gramotnosti
- obrovské procento občanů ČR, zejména starší generace věří reklamě v médiích a zejména reklamě v televizi

Finanční gramotnost je schopnost osob rozumně a efektivně využívat finanční prostředky a služby v běžném životě.

- dynamika meziročního 40 % nárůstu nařízených exekucí jako jeden z indikátorů předlužení pouze dokresluje skutečnost masivního nárůstu zadluženosti českých domácností
- například pouze v okrese Ostrava bylo za 1. pololetí 2008 realizováno 22 265 exekucí na dávky státní sociální podpory, atd.

Finanční gramotnost je schopnost osob rozumně a efektivně využívat finanční prostředky a služby v běžném životě.

- Něco naopak dává naději:
- 3/4 občanů České republiky nedostatečnost vzdělání finanční gramotnosti chybí a mají zájem o vzdělání v oblasti finanční gramotnosti za předpokladu bezplatnosti
- očekávaným poskytovatelem by měl být stát, který by tak měl dohnat svůj dluh

Finanční gramotnost je schopnost osob rozumně a efektivně využívat finanční prostředky a služby v běžném životě.

- společnost COFET, a.s. realizovala projekt MPSV a ESF pod jménem „Dost dobrá šance“ pro 5000 dlouhodobě nezaměstnaných na Mostecku a Ostravsku
- jedním z výstupů projektu bylo právě zjištění naléhavé potřeby výuky finanční gramotnosti a to nejen pro nezaměstnané

Finanční gramotnost je schopnost osob rozumně a efektivně využívat finanční prostředky a služby v běžném životě.

- COFET, a.s. zahájil výuku finanční gramotnosti především jako prevenci, ale i s poradenstvím pro postižené občany a to nejprve na vlastní náklad a následně pro MPSV v rámci projektu MPSV a ESF
- COFET, a.s. již v oblasti finanční gramotnosti úspěšně proškolil více jak 3000 našich občanů.

Finanční gramotnost je schopnost osob rozumně a efektivně využívat finanční prostředky a služby v běžném životě.

- COFET, a.s. současně vytvořil pro MPSV zcela nový ucelený systém výuky lektorů pro dospělé v souladu se standardy finanční gramotnosti, schválenými MŠMT, který však MPSV nakonec pro nedostatek času nebude realizovat
- tento systém je použitelný prakticky pro všechny občany ve věku od 15 do 115 let. Pro jednotlivé cílové skupiny se příliš neliší

Finanční gramotnost je schopnost osob rozumně a efektivně využívat finanční prostředky a služby v běžném životě.

- pozitivní zpráva pro celou společnost - Česká národní banka podpořila zahájení výuky finanční gramotnosti pro žáky základních škol tj. 1. a 2. stupně
- zásadně pozitivní skutečnost - odborníci z MŠMT již nyní kladou výuku finanční gramotnosti z hlediska priorit velmi vysoko.

- velmi pozitivní je rovněž zájem starostů malých obcí o učebnice Finanční gramotnosti a knihu „Už nikdy dlužníkem“, kterou starostové malých obcí používají jako názorný příklad pro své občany
- a co řekne nebo doporučí starosta, který na malé obci řeší opravdu vše, to v malé obci platí

- finanční gramotnost jako základní gramotnost v rozvinuté společnosti je zcela nezbytná
- je úplně lhostejno, zda je období ekonomického růstu či období ekonomické krize
- nezaměstnatelnost občanů ČR z důvodů předlužení bude mít zákonitě negativní dopady na systém soc. zabezpečení a jeho zbytečným zatěžováním i na celou ekonomiku

- rizika se v podstatě nemění v závislosti na ekonomickém růstu nebo ekonomické krizi
- zatímco zaměstnanost v období růstu ekonomiky stoupá a naopak, nezaměstnatelnost skupiny předlužených občanů se prakticky nemění
- nezaměstnatelnost občanů ČR z důvodů předlužení může mít negativní dopad nejen na systém sociálního zabezpečení, ale jeho zbytečným zatěžováním i na celou ekonomiku.

Závěrečné teze:

- v systému celoživotního vzdělávání má finanční gramotnost již dnes své místo
- jeho význam pro občany i stát v průběhu nejbližších let ještě dramaticky vzroste

Děkuji Vám za pozornost

Ing. Bc. Ivan Noveský
generální ředitel, Cofet, a.s.
Kontakt: ivan.novesky@cofet.cz